

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an ..... 20 cor.
 pe 1/2 an ..... 10 cor.
 pe 1/4 an ..... 5 cor.
 pe o lună ..... 2 cor.
 N-ri de Duminică pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un și girat: două: prima din 14
 linii; a doua oară 12 linii; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicare.

Atât abonamentele, cât și inserțiile
 măse suata se plătesc în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisori neceruate nu se primesc.

ASTRA la TIMIȘOARA.

Continuăm raportul intrerupt în numărul nostru trecut.

Vom da cetitorilor noștri o iconă exactă a celor petrecute, înainte de a răspunde perfidiilor, cu cari presa maghiară intervertește faptele pentru a putea scoate din ele concluzii mizerabile.

Ieri de es. Bartha Miklós în ziarul »Magyarország« atacă într'un mod incivilizabil »Astra« și pe conducătorii săi, între altele afirmând că președintele a tostat la banchet numai pentru împăratul. Am cerut ieri telegrafic și președintele Leményi a avut amabilitatea a ne pune la dispoziție textul autentic al toastului său, pe care-l publicăm mai jos și care învederează reaua credință și minciunile de cari se servește și de astădată presa maghiară.

Vom răsturna ușor și celelalte calumnii toate de valoarea celei de sus.

Dăm cuvântul raportului nostru.

Ziua I.

Banchetul.

Sunt două ceasuri. Slujba bisericească și ședința primă a durat lung. Publicul este obosit și merită prânzul anunțat în programul oficial. Reduta dela »Principele de Coroană« este aranjată cu mese albe, bogat împodobite. Sunt vre-o 200 de tacâmuri. Se servește banchetul după următorul

MENU:

Potage St. Germain.
 Esturgeon sauce tartare.
 Croquette de gibier.
 Sauce pomrado.
 Alojan de boeuf garni.
 Dindon et poulard.
 Salate.
 Parfait.
 Dessert.

Di Dr. Liviu Leményi prezidează, având la dreapta sa pe d-nii Partenie Cosma, Dr Eusebiu Roșca, I. F. Negruț, Dr. Nicolae Oncu, Dr. C. Diaconovich, Dr. Dobrin; la stânga Dr. M. Cristea, doamna Maria Cosma, d-nii Nicolae Ivan, Elie Trăila, Dr. Valeriu Bologa. Vis-à-vis de președ. dl Roman Ciorogar.

O surprindere. La pleasa treia intră în sala banchetului 30 de feciori ca brazil, din comuna Coștei. Un moment privirile se îndreaptă spre dînșii. Ei trec în rând și s'așează pe galerie.

La friptură, dl Dr. Liviu Leményi a rostit primul toast. Este închinat Monarchului. Textul autentic al toastului pe care președintele l-a citit este următorul:

Stimatelor Doamne, Onorați Domni!

Nota caracteristică a Românului este evlavie și blândețea; uneori chiar ironisată, — el totdeauna fost cu necondiționată alipire către patrie, dinastie și tron.

Acest sentiment ne cuprinde pe noi toți și la această ocaz une serbătoarească.

Ridic deci paharul meu întru sănătatea și îndelunga viață a gloriosului și bunului nostru monarch, Majestatea Sa Impăratul și regele nostru Francisc Iosif I. Să trăească la mulți ani!

Publicul se ridică de pe scaune. Trăiască Majestatea Sa! răsună lung și entusiast aclamațiunile.

Se produce un incident. Taraful ezită a cânta imnul Majestății Sale. A ajuns imnul Dinastiei atât de huiduit în țeara noastră încât se pare că li-e este dată în poruncă lăutarilor să nu-l mai cânte. Așa a fost la adunarea învățătorilor în Siria, așa a fost și în Timișoara. Un moment de indignare a schimbat însă pe altul de entuziasm. Taraful a intonat dulcea melodie a unui cântec, scump tuturor inimilor românești, a cântecului nostru național »Deșteaptă-te Române«. Sala întregă a izbucnit în frenetice aplauze. Dacă în chipul acesta e să resolvăm chestiunea imnului dinastiei, de n'au alții vre-o excepțiune, noi cu atât mai puțin putem avea.

Se ridică al doilea în rând, dl Emanuil Ungurean »Românul mare« cum îl botezase un cuminte bărbat, pe inimosul și neobositul fruntaș bănățean.

»Cu cât mai greu este un lucru cu atât mai harnici și mai capabili bărbați sunt chemați la împlinirea lui. La noi cel mai greu lucru, cea mai grea sarcină este, munca pentru cultura poporului român, pentru-că munca aceasta n-are sprijinul recerut. Munca aceasta este problema Asociațiunei noastre. Și la această muncă Asociaunea a chemat totdeauna pe cei mai harnici fii, pe aleșii neamului. Activitatea actuală a comitetului ne dă dovadă că și de prezent, conducerea se află în mâni bune. Ne dă dovadă, că comitetul este la înălțimea greielor sale îndatoriri. Zelul ce depune acest comitet întru împlinirea misiunii sale, ne obligă la stimă și recunoștință. Trăiască comitetul central! Trăiască președintele!

Călduroase ovațiuni cari durează mai multe minute se fac la adresa comitetului.

Di Partenie Cosma, ia apoi cuvântul și rostește cam următoarele:

»Dacă privesc în trecutul »Asociațiunei«, eu care am fost lung și de ani membru în comitetul ei, scot un adevăr când constat, că d-atunci s'au pornit lucrurile spre bine de când s'au organizat despărțămintele. Unul dintre despărțămintele, dezvoltând cea mai rodnică activitate, este tinerul despărțămînt al Timișorii. Toți cei-ce cetiți jurnale veți constata cu mine că despărțămîntul Timișorii este cel mai activ. Poate mai activ decât Brașovul. Meritul principal al prosperării acestui despărțămînt este al vrednicului ei director, al domnului Emanuil Ungurean (La pronunțarea numelui acesta, oratorul este minute întregi intrerupt de aclamațiuni frenetice.) Di Ungurean nu este omul frazelor, când dânsul dă un sfat, acesta este totdeauna precedat de fapt. Adunarea de azi nimeni nu și-a putut închipui că va fi atât de grandioasă. Meritul este al d-lui Ungurean. Inchin pentru comitetul arangiator care nu este altul decât însuș comitetul despărțămîntului și în special în sănătatea vrednicului director!

Potop de aplauze au urmat! Trăiască Ungurean! Trăiască Ungurean! răsuna în sala întregă.

Se ridică apoi Dr. Aurel Cosma, închinând în numele comitetului arangiator pentru oaspeți:

»Din momentul când »Astra« a trecut barierile frumosului Ardeal și a început a revêrsa razele sale binefăcătoare și dincoaci de Peatra-Craiuului, noi toți Românii am așteptat mult dela dânsa. Ajunsam noi Timișoreni să vedem strălucind stindardul culturii străbune pe îmbetrânitele ziduri ale cetății noastre. Zi fericită ne-a fost dat s'ajungem. Mândru și desface glorioasele-l cute steagul nostru național. Meritul nu este însă al nostru ci al d-voastră cari ați grăbit să faceți ziua aceasta memorabilă, neuitată.

În numele comitetului arangiator Vê felicit și vê zic la mulți ani!

Aplause însuflețite răspund acestor călduroase cuvinte. După-ce se mai liniștesc, ia cuvântul dl Nicolae Ivan:

»Doamnelor și domnilor: Intrunirile noastre trebuie să fie naționale. (Așa-i!) pentru-că altfel ele n'ar lăsa urme. Ziua de azi a fost o manifestațiune grandioasă în viața poporului nostru. Cei-ce am participat azi la aceste serbări, ne vom duce întăriți în credința veșnicelor noastre ideale. Îndeosebi sublimă a fost manifestațiunea solidarității ce și-a aflat expresiune în vorbirile ținute de bărbații reuniunilor surorii. Vorbirile rostite de Em. Ungurean, Dr. Dobrin și Dr. Oncu rămân monumente ale dragostei de limba și cultura noastră. Nu ne rămâne decât și noi astfel să gândim, astfel să simțim cum ei au simțit și găudit. Ridic paharul pentru reprezentanții reuniunilor surorii! (Aplause prelungite).

Se ridică apoi distinsa figură a vieții noastre publice Dr. Nicolae Oncu. Este salutat dela început cu aplause:

Mulțumesc antevorbitorului pentru elogiile adresate nouă. Sprijinirea culturii noastre naționale este înalta datorie a fiecărui Român. În serviciul ei mai avem un factor însemnat: este femeia română, mama română. Ea e refugiul ultim al vieții noastre naționale. Pentru femeia română închin paharul!

Entuziasmul și-a ajuns apogeul. Se decentralizează un moment însuflețirea având mai multe centre: fiecare aleargă cu paharul la dama de care e mai aproape. Dar de odată chaosul acestor minute este intrerupt:

Vlad! Vlad! S'auzim pe Dr. Vlad!

Se ridică însă înaintea lui Vlad dl Rubin Pațiu, și închină pentru tinerime, căreia-i leagă la suflet dragostea de neam și respectarea tradiției în luptă. Ultimele cuvinte au fost interpretate de mulți — mai ales tineri — ca aluzie la noua direcție politică, cea-ce a indemnă și mai mult pe tineri să provoace cuvântul lui Vlad.

Entuziasmul deputat al Dobrei cedează apoi dorințelor și ia cuvântul după ce se potolește adevăratul potop de aplause.

»Ca simplu reprezentat al generației tinere imi țin de datorință a răspunde antevorbitorului, care ne leagă la inimă să continuăm opera de regenerare a poporului nostru. Suntem și am fost noi conștiința de aceasta datorință. O vom face însă așa cum credem mai bine, ne lăsându-ne influențați de prejudeții. În ce privește iubirea de neam între noi și bătrâni nu este nici o deosebire. Între împrejurări schimbate credem însă că trebuie să ne schimbăm și noi tactica și dacă numai cu un pas vom da înainte, scopul și atunci ni l-am ajuns. Avem neînvișă încredere în puterea de viață ce zace nesecată acolo jos în rîndurile poporului nostru. De acea și aci ea și în

Gruescu, Ioan Sfărcoci, Ioan Budințan, Romulus Nicolin, Alexandrina Adam, Virgil Negru, George Magheru, Ioan Ionescu, Dr. Iuliu Coste, inst. de cred. și econ. „Pădureana“ institutul „Giacovana“ (Giacova), Alexandrina Vălean, Dr. Lucian Georgievits Ioan Maior, Terentie Oprean.

Președintele: Urmează referenda comisiei de candidare.

Referentul Dr. Nicolae *Vecerde*: Comisiunea de candidare a adus în unanimitate și vă rog să primiți următoarea listă pentru noul period de trei ani:

President:

Iosif Sterca Șuluțu.

V.-president:

Dr. Atanasie Marienescu.

Membri ordinari în comitet:

Partenie Cosma,
Dr. Ambrosie Chețian,
Dr. Cornel Diaconovitch,
Nicolae Ivan,
Dr. Liviu Leményi,
Iuliu Muntean,
Ioan F. Negruțiu,
Ioan Papiu,
Dr. Ilarion Pușcariu,
Dr. Eusebiu Roșca,
Dr. Octavian Russu,
Nicolae Togan.

Membri suplenți în comitet:

Dr. Ilie Beu,
Dr. Miron Cristea,
Dr. Vasile Bologa,
Arsenie Bunea,
Gavriil Precup,
Romul Simu.

Președintele: Primește adunarea generală această listă?

Voci: Primim! Primim!

Președintele: enunță apoi între aplauze entuziaste pe cei de sus de aleși. Urmează la ordinea zilei fixarea locului proximei adunări generale.

Dr. Nicolae *Vecerde*: În numele despărțământului Brașov invit proxima adunare generală la Brașov.

Președintele: Sunt și eu încredințat din partea despărțământului Sibiu a o invita la Sibiu.

Rubin *Patifa*: Îmi permit a prezenta rugărea în scris a despărțământului Alba-Iulia pentru a invita adunarea la Alba-Iulia.

Președintele: Cred că mai consult e a lăsa hotărârea pe seama comitetului central.

Președintele: Și acum fiind ordinea de zi terminată, permiteți-mi a da expresiune mulțumitelor mele tuturor acelor, cari mi-au făcut datoria atât de ușoară. Cât voi trăi, îmi va fi o dulce suvenir, c'am avut fericirea să conduc una dintre cele mai splendide adunări ale Asociațiunii. Un singur regret, o singură părere de rău, pe care nici dela acest loc n'o pot ascunde că *Archierii nostri nu dau destulă atențiune nișuinelor noastre*. (Bravo! Așa-!) Chiar între felicitări am văzut numai dela doi Archieri, n'am văzut însă dela aceea, cari nu trebuiau să absenteze dintre noi. Asta o regretăm cu atât mai mult încât și noi urmărim aceleași probleme ca și dînșii. Într'ale noastre și într'ale bisericilor nu este nici o osebie. Atitudinea aceasta a lor însă ne este de-a dreptul păgubitoare, căci ei prin aceasta retragere par' a justifica încâtva bănelile răuvoitorilor nostri, calomniile că noi sub masca culturii am urmărit și alte scopuri. Să sperăm că prelații nostri vor înțelege aceasta și pe viitor îi vom putea saluta în mijlocul nostru.

Dr. Victor Onișor: Mulțumim d-lui președinte pentru conducerea demnă și cu tact a adunării și în special pentru aceea bătătească apostrofă la adresa prelaților nostri, care a ieșit par'că din sentimentul nostru a tuturor, cari azistăm la aceasta atitudine a prelaților nostri de azi. (Aplauze îndelungate).

Prânzul.

A doua zi nu s'a ținut prânz comun. Aproape toți oaspeții au fost invitați la mesele fruntașilor din Timișoara. Masă mare s'a dat la d-nul Dr. Aurel *Cosma*, Romul *Carabaș* și Dr. George *Adam*. O masă splendidă a oferit oaspeților săi dl Emanuel *Ungurian* la hotelul „Hungaria“.

Dintre invitați s'au prezentat Dr. Nicolae cu d-na, Vasile Papp cu d-na, protopopul Pinciu cu d-na, Dr. Groșan cu d-na, Gerasim Serb, I. F. Negruțiu, G. Precup, Dr. Murășan cu d-na și d-soara, Vasile Goldiș și d-na, d-na Manguuca, D-soarele Pavlovici și Dora Vuia, d-nele și d-soara Dogee, dl Șerban și d-na. S'a servit următorul bogat

M E N U:

Potage Ragout de veau.
Esturgeon sauce Tartare.
Aloyan à la broche garnie.
Dindon roti.
Salade-Compote.
Soufflée de frambois.
Fruits-Fromages.
Pâtisserie.
Cafe.

La friptură dl Dr. Nicolae *Oncu* a închinat întâiul toast pentru dl Ungureanu. *Ungureanu* pentru oaspeți. Protopopul *Sîrbu* pentru Ungurean ca președinte al despărțământului și la provocarea damelor dl Vasile *Goldiș* închină pentru dame.

Societatea a petrecut până dup'ameaz târziu în cea mai înălțată dispoziție.

Sedința literară.

La ora 4 s'a ținut în saletul dela „Principalele de Coroană“ sedința festivă a „secțiunilor literare științifice“. Sala a fost plină de public.

Dl Dr. Iosif *Blaga* a citit o disertațiune despre frumosul în artă, ear dl Dr. Iosif *Popovici*, despre dialectele bănățene. Ambele disertațiuni au fost savurate de public care a felicitat și aplaudat pe conferențieri.

Balul.

Pe 9 ore era fixat balul.

De astădată publicul începuse a veni chiar înainte de termin și la 9 ore era încinsă deja frumoasa horă națională.

Balul a reușit asemenea splendid. Cu toate că era acum a treia noapte de nedormire s'a dansat până 'n zori.

Mi am putut însemna prezența următoarelor Doamne:

Alexandrina Adam, Emilia Brașovan, Gizela Balta (Beregsău); Olga Bugar (Beregsău); Alexandrina Berian (Borca, jud. Suceava); Cornelia Bredicean (Lugoj); Corn. Ciugudean, Maria Cosma (Sibiu); Lucia Cosma, Elisa Crișan (Aradul-nou); Catinca Crainic (Chisetău); Silvia Carabaș, Maria Corcea (Vêrșet); Iulia și Cornelia Dogee (Lipova); Elena Dobrin (Lugoj); Ersilia Dragoescu (Orșova); Silvia Doboșan (Sculea); Catița Gaița, Sarika Glöckner, Elisa Isac (Cluj); Augusta Ioanovici (Lugoj); C. Iorgovici (Cuveșd); Em. Ionescu (Jebel); Aurora Kaldi, Vida Luca (Iadia); Aurora Marcus (Ghiula) Ecaterina Miculescu, Maria Mioc, Silvia Mioc (Vărădia); Ana Martinov (Caransebeș); Ecaterina Marcu, Iuliana Moldovan, Paulina Mezin, Sofia Mircu (Tot-Vărădia); Florica Motorca (Agris); Ecaterina Muntean, Maria Mutiv, Mureșan (Beiuș); Ana Magdu Victoria Magdu (Arad); Maria Nedelcu (Oravița); Ana Olar (Făget); Maria Oprean (St.-Miclăușul-Mare); Anghela Pepa (Caransebeș); Maria Popa (Seleuș); Anița Popa (Foen); Silvia Putici (Recas); Paulina Petrovici (Toracul-mic); Ecat. Popovici (Silha); Ana Patifa (Alba-Iulia); Livia Pleș (Berzova); Pinciu (protop.); M. Pepa (Buziaș); Roșca, (Seliște); Emilia Russu (Utvin); Irena Șepțan (Chisetău); Sever Secula (Arad); Maria Stăvilă (Seliște); Iosefina Tăran, Emilia Tăran, Valeria Tăran, (Tot-Vărădia); Alexandrina Tăran (Oravița); Iuliana Trescu (Oravița); Sidonia Vaianțu (Mehala); Emilia Giuchiciu (Oravița).

Domnișoarele: Valeria și Vioara Ardelean, Sempronia Bredicean (Lugoj); Aurora Balta (Beregsău); Agrafina Brașovan, Minerva și Hortensia Cosma, Ofelia Colojoară (Denta); Sidonia Corcea (Vêrșet); Mărioara Crișan (Seleuș); Magdalena și Luisa Covăsală, Aurelia Crainic

(Chisetău); Veronica Crișan (Cudjir); Elena Doboșan (Mehala); Elena Dragoescu (Oravița); Mărioara Dogee (Lipova); Livia Leményi (Sibiu); Eugenia Lăpădat (Berliște); Anica Martnov (Caransebeș); Cristina Mioc; Rosa Marcu; Mărioara Marcu; Olga Moldovan; Iuliana Muntean; Livia Mut; Lucreția Muresan; (Beiuș); Livia Mioc; (Vărădia); L. Matei; Iulia Olar (Făget); Mărioara Ovesea; Livia Popovici (Bichș); Elena Pavlovici (Oravița); Măr. Popa (Fizeș); Elena Patifa (Alba-Iulia) Georgina Popovici (Oravița); Adelina Pisco; Valeria Popa Livia Popa (Foen); Mărioara Roșca (Seliște); Lucreția Herlea (Cudjir); Victoria Ionescu (Jebel); Valeria Isac (Cluj); Ela Ioanovici și Alexandrina Valean (Lugoj); Alex. Tăran (Oravița); Gabriela Tăran (Tot-Vărădia); Sofia Tripon (Agris); Ana Trăilă (Oravița); Dora Vuia (Arad); Emilia Zasio și Ana Zasio (Seleuș).

(D-nele și d-soarele fără indicația localității după nume, sunt din Timișoara).

Raportor.

Propaganda catolică.

București, 8/21 Septembrie.

Luni, 6/19 c. era să se judece de consiliul permanent al instrucțiunii publice procesul ce li-s'a intentat superiorilor institutelor catolice »Notre Dame de Sion« din București, Galați și Iași. Inspectorul școlar Teodoru, în urma inspecțiilor ce făcuse la institutetele »Notre Dame de Sion« din țară, descoperise adică o mulțime de abateri dela lege și abuzuri grave ce superioritatea acestor școli săvârșeste tot cu mai multă îndrăzneală și sfidare; în raportul său către ministru propunea deci darea în judecata consiliului permanent de pe lângă ministrul instrucțiunii publice. Dl Haret, ministrul școlilor a încuviințat darea în judecată și pe Luni superioarele au și fost citate să răspundă în privința acuzelor ce li-se aduc.

Delegați să judece erau d-nii Dumitrescu Iași, rectorul universității din București, Ioan Bianu și Coculescu, profesori universitari, membrii în consiliul permanent de instrucție publică.

Presida dl Dumitrescu-Iași. Acuzator public era dl Teodoru, asistat de colegii săi inspectorii Halifa, Banu și d-soara Canciof.

Din partea institutelor acuzate s'au prezentat șase maici: superioarele și ajutoarele lor. Apărător nu aveau. Maica Vêrnăv (descendentă dintr'o mare familie boerască), superioara mănăstirii din Galați, a cerut în numele tuturor amânarea procesului pe motivele: 1) că nu au primit citațiunea destul de vreme pentru a putea lua cunoștință de toate acuzările ce li-se fac și 2) pentru a-și lua un apărător, căci ele nu știu destul de bine românește

După citirea acestei petițiuni, consiliul acordă cuvântul dlui inspector Teodoru, care susține acuzarea.

Capetele de acuzație mai principale sunt: nesupunerea la legile și regulamentele școlare, insuficiența instrucțiunii și tendința vădită de a ne mărgini inteligența elevilor, *propagandă antinaționalistă pe față și proselitismul la religia catolică — în timp relativ scurt, au fost convertite peste o sută de tinere fete — și altele.*

După ce a descris toate aceste fapte dl inspector declară că nu se opune la amânare, deși citațiile au fost trimise la timp așa că maicele au avut puțință să ia cunoștință de acte. Cere însă ca termenul să fie foarte scurt și fără altă amânare.

În ce privește cererea de apărător, dl inspector nu vede necesitatea, de oare-ce faptele incriminate au fost săvârșite de înseși superioarele, așa că au deplină cunoștință de ele și se pot disculpa singure.

De altfel și legea învățământului din 1866 prevede ca ministrul instrucțiunii publice poate da în judecată, pentru fapte comise de membri ai corpului didactic, cerând însă avisul consiliului permanent, iar învinuții se pot justifica numai personal; același lucru îl prevede și regulamentul din 1896 asupra școlilor private.

Deci, fiind vorba, în actualul proces, de fapte comise precum s'a spus exclusiv de superioare, d-sa se opune la acordarea unui apărător.

Consiliul intră în deliberare și, după o jumătate de oră anunță că a primit cererea de amânare și că procesul se va judeca azi, Miercuri la orele 5 d. a.

În ce privește apărarea, consiliul a admis ca maicele să aibă un apărător de oare-ce nu se pot bine exprima în limba română; apărarea se va mărgini însă numai la interpretarea faptelor, rămânând ca superioarele să răspundă singure asupra faptelor consemnate în actul de acuzare.

Ca apărător al lor au numit pe dl Alexandru Xenopol, profesor universitar în Iași.

Voiu comunica rezultatul. Opinia publică deși s'a alarmat mult, căci ziarele au dat la lumină o sumedenie de lucruri grave săvârșite de călugărițe, privește însă cu încredere și așteaptă liniștit verdictul ce se va da. Un juriu compus din bărbați atât de distinși și mai ales patrioți luminați, desigur că va judeca în conformitate cu înaltele interese de stat și ale României în genere.

Țin, cu acest prilej, să vă comunic unele și altele, privitoare la propaganda catolică ce fac aceste institute în România.

Eată una din multele plângeri ce s'au adresat ministrului:

Domnule Ministru!

O mare nenorocire mi-s'a întâmplat, fiindcă numai d-voastră sunteți în stare de a o repara, vă rog să binevoiți a mă asculta.

Am avut pe copila mea, Lizeta Abramof, timp de 10 ani, în pensionul „Notre Dame de Sion“ din Galați, și observând că această copilă, din zi în zi, se atașa mai mult de călugărițe, de religia și de obiceiurile lor, că nu mai voia să vină acasă, că i-se ura cu noi, părinții ei, că disprețuia religia noastră ortodoxă, că nu voia nici odată să meargă cu noi la biserică noastră, ne-am decis s'o luăm dela școală și am declarat superioarei, că voința noastră este să nu mai primească copila în pension și nici s'o mai invite pentru vizitele și petrecerile cari se fac acolo.

Dar toate au fost înzadar: călugărițele au continuat a primi și chiar a invita copila să vină la pension unde se ducea fără voia și știrea noastră; ear la imputările și amenințările ce ne-vasta mea a făcut superioarei, aceasta a răspuns, că poate să facă ori-ce vrea, că nimic nu o intimidează și că ele nu se tem de nimeni aici.

În fine, sunt acuma câte-va zile, în lipsa mea de acasă, copila a pretextat că se duce la niște prietene ale sale, d-șoarele Ernici, cari de asemenea vor să se călugărească, a eșit din casa părintească și nu s'a mai întors.

Unde este copila mea acuma? Sunt disperat; m'am plâns parchetului, care n'a început cercetările și care chiar constatând că fiica mea este la călugărițe, nu va putea face nimic, pentru-că nimeni nu poate pătrunde în această mănăstire, închisă cu porți de fier și cu ziduri mari de jur împrejur.

N'am crezut, d-le ministru, că pe pământul ospitalier al României, sub masca de școli private, se ascund adevărate cuiburi de proselitism

unde părinții își pierd copil, unde sentimentele de iubire de familie, de patrie și de religie se stâng, se smulg, și în locul lor se plantează fanatismul religios catolic, care face pe copil să-și urască părinții, frații și surorile, să se lepede și să fugă de ei, să nu-și mai iubească nici țeara nici religia părinților săi și să desprețuiască societatea ca ceva păcătos și imoral.

Această copilă era mângâierea și speranța bătrâneșelor mele. Mi-au răpit-o călugărițele și numai d-voastră sunteți în stare a mi-o reda.

Fac apel deci la d-v. d-le ministru, bărbat cunoscut în țară, prin iubirea ce aveți pentru religia și biserica ortodoxă, și vă rog să binevoiți a ordona o anchetă, care să constate că copila mea a fost primită în institutul călugărițelor Notre Dame de Sion, din acest oraș fără voia mea; că a fost invitată de către călugărițe să se ducă la serbările lor religioase în institut, contra voinței mele; că copila a fost luată de superioara institutului și au plecat împreună; că mai sunt o mulțime de românce călugărițe în institut; că însăși superioara institutului este o româncă regenerată (e vorba de d-ra Virnav), pusă în fruntea acestui institut pentru prozelitism; și în fine, să-i ordonați de a-mi reda copila, amenințând-o cu închiderea institutului; și sunt sigur că veți reuși d-le ministru, vă rog și vă conjur, să aveți milă de un părinte ce-și reclamă copila sa și să-mi faceți acest act de dreptate și pietate.

Gabriel Abramof.

Notez că nenorocitul părinte nu și-a mai văzut copila și a murit de durere.

Privitor la perfidia acestor călugărițe, dl N. Filip din Galați scrie (în opul său «Mișcarea catolică») următoarele:

Când clopotul sună la 5 dimineața, le vezi pe rînd, una azi, mâne alta, pe cele leneșe, că se scoală repede și se îmbracă în grabă, spre a merge să-și facă, în capelă, închinăciunea dimineții Atunci călugărița, cu un aer prefăcut de surprindere și supărare, o întrebă:

— Mais qu'est-ce que tu fais, mon enfant, qu'est-ee que tu veux?

— Je veux aller moi aussi à l'église, ma soeur.

— Impossible! Ta mère te l'a défendu. Fata stărneie să meargă, călugărița se opune; fata se roagă.

— Și din toată inima, s'ermana — călugărița îi spune atunci că trebuie să întrebe pe superioara și se duce să vorbească pentru dînsa. După câte-va minute se întoarce, o ia de mână și o duce la superioara, care cum o vede, o sărută pe frunte, o desmeardă și cu multă dragoste o întrebă:

— Vrei să mergi la biserică?

— Da, ma mère.

— Dară d-ta știi, că mama d-tale nu vrea să mergi la biserică noastră?

— Da, ma mère.

— Apoi când va afla mama d-tale?

— Dară mama mea n'are să știe nici odată.

— Cum? apoi n'al să-i spu?

— Nu, ma mère.

— Chiar dacă te-a întreba?

— Chiar dacă m'a întreba.

Atunci superioara, înduioșată până la lacrimi, o apucă de mână, o sărută de două trei ori, o apropie de pieptul său și-i zice cu o voce tremurândă: du-te, copila mea, du-te; ved că iubirea ta pentru Domnul este mare și datoria noastră este să o cultivăm această iubire, iar pe tine să te punem pe calea cea dreaptă a mântuirii și a fericirii.

Copila pleacă, se duce la biserică regulat, și din acea zi ea începe a fi drăguță, inteligentă, nobilă... începe a avea și ea poze, figurine, medalii pentru silințe la studii, medalii pentru bună purtare, așa că Duminicile și sărbătorile are și ea cu ce-și împodobi pieptul și când o ved părinții cu atâtea medalii, se umflă de bucurie; ei nu știu s'armanii, cu ce preț le-a obținut biata copilă.

Astfel călugărițele au reușit a supune pe toate fetele, și de bună voia lor, la practicarea cultului catolic în interiorul pensionului, și au reușit încă a face pe unele copile, pe cari părinții le opriseră dela biserică, să-și înșele pe părinții lor Acestea, când se duc în vacanțe acasă, nu spun nimic, nici chiar când le în-

treabă; din contră mințesc și chiar acasă ele continuă într'ascuns a-și face închinăciunile dela școală. Scot din sin o cărtocică cu scoarțele negre cadou dela superioara; se pun în genunchi și citește niște cuvinte, pe cari ele nu le pricep de loc, dar au credință că Domnul le pricepe, fiind că aceste cuvinte sunt din limba Domnului. Și cu câtă nerăbdare așteaptă ele reîntoarcerea la școală, pentru ca să comunice cu bucurie superioarei, cum și-au făcut acasă toate închinăciunile regulat, fără știrea mamei, cum a întrebat-o mama sa și cum a negat!

E de explicat deci, că în țara întreagă s'a produs un puternic curent în contra acestor călugărițe fanatice și părinții (e de regretat: cei mai mulți din înalta societate!) cari își mai dau copilele la aceste școli, sunt considerați ca înstrăinați de neamul românesc.

Adunări de popor în Sasca-montană și în Răcășdia.

Dl deputat dietal Dr. Aurel Vlad, dela adunarea generală a «Astrei» din Timișoara a plecat în cercul electoral al Saschei-montane, unde jusese cu înzistență chemat de alegătorii cercului.

Insoțit de o gardă de tineri, dl Vlad a plecat din Timișoara cu trenul d' 2 după-ameaz. Ne lipsește raport detaliat despre manifestațiunile dela fața locului. Primim însă dela raportorul nostru următoarea telegramă:

Oranița, 26 Sept. 10 ore.

Eri s'au ținut adunările populare în Răcășdia și Sasca. Lume imensă. Deputatul Vlad este idolizat de popor. Primirea a fost grandioasă. La ambele adunări au vorbit Dr. Vlad, Dr. Nedelcu, Birăuț și Dr. Tamășel. Insuflețirea-i de nedescris.

Războiul ruso-japonez.

Știrile sosite de pe câmpul de război vestesc despre înaintarea cu mare grabă a armatei japoneze spre Mukden. Ea se face în front colosal de lung, care este în același chip format ca la Liaoyang adică: în centru se află generalul Nodzu cu corpul său de armată, de dreapta Kuroki, de stânga Oku. Pe cât de grabnic înaintează Japonezii pe atât de iute se retrag Rușii. Așa se vede, că generalisimul rus, nu are curaj să înfrunte armata lui Oyama la Mukden, probabil că nu este destul de tare. Fuge deci dinaintea Japonezilor, cari se revarsă ca un element cutropitor asupra tuturor pozițiilor rusești, lăsând la Mukden o arier-gardă de 20.000, care se rețină pe contrar până ce se retrage în pace și să întărește probabil la Tienling, dacă se va putea hotărî generalisimul rus să se oprească aci.

De altcum lupte mici se dau între avant-garde, respingând mereu infanteria japoneză pe înfricoșății kazaci rusești pretutindeni, unde au ciocniri cu ei.

La Port-Arthur situația continuă a fi aceeași. Fortul este zilnic bombardat, cauzând asediaților mari pagubi. Alaltă-eri s'a dat o navală generală încontra fortărețelor, cu care ocaziune și ambele flote de sub comandamentul vestiților admiralii Togo și Kamimura, a secundat atacul cu succes. Ce

• rezultat a avut acest nou bombardament, abia zilele astea se va putea ști.

Dăm aci următoarele depeșe mai importante asupra evenimentelor recente.

Londra, 24 Sept. Din Mukden se anunță: Tendența de atacare a Japonezilor se poate observa cu toate părțile. Alaltă-eri și armata lui Mișcenko a fost din nou expusă unui atac al adversarului. Rușii în fiecare zi explorează pozițiile Japonezilor cu ajutorul balonului. Mercuria trecută în prezența autorităților militare rusești au fost executate 9 capti de ai Hunhuzilor.

Berlin, 24 Sept. Lui «Tageblatt» i-se raportează din Tokio: *Mareșalul Oyama a început în front lung din nou atacul general, respingând pe Kazacii lui Rennenkampf Samsanov și Mișcenko deși aceștia sunt întăriți cu trupe de infanterie și artilerie. La sud de Hun se află numai o putere slabă rusească. Cavaleria japoneză se desvoltă în jurul ambelor flancuri ale armatei ruse, iar avant-gardele lor au ajuns deja în apropierea Tienlingului.*

Berlin, 24 Sept. Din Petersburg îi se depeșează lui «Tageblatt»: Conform știrilor sosite aici Japonezii înaintază spre fluviul Hun și anume așa, ca să fie superiori față de pozițiile Rușilor la Hun și Mukden. Între atari împregiurări puțin crezământ li-se poate da telegramelor engleze, cari dau ca loc sigur al viitoarei lupte Mukdenul. Kuropatkin poate risca lupta sub împregiurări cu mult mai favorabile lângă Tienlin, unde are astfel de poziții, cari din punctul de vedere al defensivei sunt foarte avantajoase. Deja acum se află concentrată la Tienling o forță armată considerabilă rusă. La Mukden va fi sigur o luptă numai între ariergarda rusă și între armata japoneză.

Tși-fu 24 Sept. Japonezii sosiți din Dalny au adus știrea, că la 19 c. a început un nou atac în contra Port-Arthurului; acest atac a fost continuat și în ziua următoare. După vești încă neconfirmate Japonezii ar fi avut de astădată cevașă succese.

Paris 24 Sept. Matin vestește din Petersburg, că Japonezii eri au îndreptat din trei părți un atac împotriva Port-Arthurului. *Flota lui Togo și Kamimura au secundat atacul cu un foc violent. La Petersburg sunt neliniștiți cu privire la rezultatul acestei năvate.*

Pierderile dela Liaoyang.

Suntem incredințați că nici unul dintre beligeranți nu mărturisește deplinul adevăr asupra pierderilor suferite în șirul de bătălii date în jurul Liaoyangului, de aci se trage concluzia că ele au fost, cu adevărat, înspăimântătoare.

Luptele din jurul Liaoyangului, cele dela Liaoyang și după aceea cele dela minele Yantai, au durat cel puțin 10 zile în scurgerea cărora Japonezii mărturisează că au pierdut 17.500 morți și răniți plus 136 oficeri morți și 464 oficeri răniți, deci mai mult decât 18.000 oameni. Trebuie să adăogăm, însă, că aceste cifre priveau numai lupte dela Liaoyang și împrejurimi dar nu cuprindeau și pierderile încercate mai târziu la minele Yantai.

Rușii, după trecere de cinci-spre-zece zile, mărturisează că au pierdut 21.552 soldați plus 250 oficeri printre cari doi generali, deci o pierdere de 22.000 oameni.

Și iarăși să nu uităm că pierderile dela minele Yantai nu figurează aci.

Eată dar că după mărturisirile oficiale cei doi luptători au pierdut cel mai puțin 40.000 oameni în cursul a 10 zile de lupte îngrozitoare.

Decât, adevărul trebuie să fie încă și mai înfricoșat.

Dacă socotim că din amândouă părțile evaluările s'au făcut cu intențione sub adevăr și dacă

adăogăm pierderile beligeranților la minele Yantai unde bătălia a durat câte-va zile și a fost foarte crâncenă, ajungem la concluzia că Rușii și Japonezii la un loc, au pierdut în cele 15 zile din urmă cel puțin 60.000 oameni. De ce ne-am mira atunci când aflăm din toate părțile că și la Petersburg și la Tokio se manifestă, mai mult ca ori când, dorința de pace?

Răsboiul acesta e prea înspăimântător și cere prea multe sacrificii pentru ca să poată fi urmat prea mult timp. O ultimă telegramă din Petersburg cu caracter quasi-oficial, ne spune că în luptele dela Liaoyang Rușii, pe lângă, cel puțin 30.000 oameni scoși din luptă, au mai pierdut și 233 tunuri plus multe proviziuni și munițiuni, sau o pierdere materială evaluată la 57 milioane ruble, adică 151 milioane lei. Să adăogăm și pierderile Japonezilor și vom înțelege cât va costa pe amândoi luptătorii un răsboiu continuu de doi sau trei ani.

Pe când din toate direcțiile, dela Paris, Berlin și Londra vin știri tot mai numeroase cum că se fac, în acest moment, serioase tratări pentru încheierea păcii, atât Rușii cât și Japonezii fac uriașe pregătiri de răsboiu.

Telegramele ne spun că armata japoneză, deși sleită de puteri, prin atâtea lupte și pierderi grele, a reluat mersul ofensiv către Mukden pe care l'au ocupat deja toate diviziunile generalului Kuropatkin; totuși din alte izvoare se afirmă că viitoarea mare bătălie se va da la Tienling. Părerea noastră este însă, că o mare bătălie nu va putea fi dată prea curând de oare-ce Japonezii au nevoie de cel puțin 10—15 zile spre a-și reorganiza coloanele decimate a pune în linie noile ajutoare ce au fost expediate în marș forțat dela Inkeu și Niuvvang.

Dar pregătirile se fac febrile.

Pe lângă noua armată de 100.000 oameni care va fi gata în Japonia cât de curând spre a fi trimisă în ajutorul mareșalului Oyama guvernul din Tokio a decretat mobilizarea milițiilor, adică a oamenilor dela 30—40 ani, ceea-ce va da o altă oștire tare până la 120.000 oameni. Apoi va veni noul contingent al recruților în număr de 80.000 oameni, ceea-ce arată că, de aci și, până în două luni, cel mult până în trei luni, Japonia poate azvirli pe câmpul de luptă încă 300.000 ostași.

Din parte-I Rusia mobilizează fără preget, în acest moment, trei corpuri noi de armată, adică 150.000 oameni stau gata de plecare.

Și, când toate aceste forțe, din amândouă părțile vor fi pe câmpul de luptă, plus celelalte 4 corpuri pe care Rusia este dispusă să le mobilizeze cât de curând, în Extremul-Orient se vor răsboi cel puțin un milion și jumătate de Ruși și Japonezi.

NOUTĂȚI.

ARAD, 24 Septembrie 1904.

Din cauza sf. sărbători de mâne (Marți) a înălțării st. cruci, numărul proxim al foilor noastre va apărea Miercuri la amiază.

— **Sfințirea de biserică din Tămașda.** Situată la marginea comitatului Arad ca și-o insulă între lumea străină și în însăși comună mestecați cu străini, comuna Tămașda și-a renovat — prin stăruințele harnicului preot Alexandru Vașadi — biserica, și chemat-au pe P. S. Sa Episcop al Aradului la sfințirea ei, care plăcut atins de sentimentul ortodoxiei din acel ținut a grăbit a satisface dorinței credincioșilor săi, mergând eri în mijlocul lor, în satul unde nu s'a mai pomenit de episcop ortodox, săvârșind sfințirea sfintei lor biserici.

Sfințirea a săvârșit-o, cu asistența vicarului episcopesc din Oradea-mare *Vasilie Mangra*, directorul seminarial Roman *Ciorogariu*, protopopii *C. Gurban*, *Toma Păcală*, *Nicolae Roxin*, arhivarul consist. în Oradea-Mare, *George Papp*, preotul local *Alexandru Vașadi*, preotul din Ciamegi *Roxin* și archidiaconul *Dr. I. Suciu*. La

serviciul divin a asistat popor mult, evlavios, care cu frica lui D-zeu a ascultat înălțătorul ceremonial și pătrunzătoarea cuvântare a Arhiepiscopului nostru care acuma, prima oară a intrat în patria lui ca Episcop, și fiind în elementul, s'au întrecut pe sine în înțeleptele povești cu cari a atins coarda inimii poporului, din a cărui sin a ieșit. În decursul serviciului divin a sfințit de diacon pe candidatul de preot *Romul Ganea*, ales în Ohaba-sârbească și de ceteț pe elevul de cursul III. *Lazar Jacob*. P. S. Sa a fost găzduit în castelul baronului Liptaj, care i-a fost pus la dispoziție. Atât întimpinarea cât și petrecerea în comună cu banderiu și cu lung șir de căruțe, a fost impozantă.

— **Prețul bucatelor în America.** Știrile din 17 Sept. n. spuneau, că în bursa de bucate din America, în timpul din urmă prețul grului a început să crească repede. În scurt timp a crescut per mm. cu 75 fil. Căci din publicațiunile oficiale a reeșit, că estan a fost în America cu aproape 108 milioane de bushel-i mai puțin grâu, decât anul trecut. Având în vedere că anul trecut America a exportat numai cam 100 milioane bushel-i de grâu, — e semn că estan abia de va avea ce trimite din țară în afară?

— **Lume păgână.** „Libertatea” scrie: Tribunalul din Cluj puse pe Sâmbăta trecută (17 Septembrie) pertractarea înaintea curții cu jurați a procesului de omor a alor 6 flăcăi din un sat din jurul Clujului. În ceva beție din ceartă au trecut la bătăie și au sfârșit-o cu omor. Așa au dat toți în nenorocitul pe care-și pusese gând rău, că toată zdremțe i-au făcut căpățina. Săriseră din ea țanduri, pe care medicii le-au adunat de pe jos din locul omorului. În ziua pertractării s'a pus pe masa judecătorilor căpățina sfărâmată a mortului, spre înfiorarea tuturor celor ce-au văzut-o. Acușății, prinși toți șase și ținți în prinsoare preventivă la Cluj au recunoscut groaznica lor faptă. — Dar ascultarea lor, a toți 6, apoi și a unor martori, 4 a răpiti mult timp. Toată ziua de Sâmbăta, de dimineața dela 9 până seara la 6, abia s'a gătat ascultarea lor și vorbirile de acuză a procurorului și de apărare a apărătorilor lor. Atunci tribunalul a ridicat ședința, anunțând, că mâne: Duminecă, în 18 Septembrie la 1/9 se va continua pertractarea. Duminecă a venit rândul la sfătuirea juraților și aducerea verdictului lor, apoi retragerea tribunalului și croirea pedepsei. E surprinzător pentru noi, ca creștinii acest lucru: să se continue Dumineca o pertractare nesfârșită Sâmbăta. Prea să „modernizează” în această țară lumea!

Feciorii au fost altfel pedepsiți exemplar: Unul a căpătat 7 ani robie grea, altul 6, 3, 2, 1 1/2, iar doi țigani ce s'au dus și ei la bravură, unul 10 luni, altul 8. — Osândiții s'au declarat mulțumiți. N'au mai apelat.

— **Mari comercianți jidani baronizați.** Nu știm ce merite extraordinare a putut descoperi guvernul maghiar la familia Gutmanilor, care întregă a fost promovată la rangul de baron. Probabil pentru bani grei, căci guvernul maghiar cam are lipsă de parale, când are în gând planuri și proiecte mărete — căci dealtfel n'avem motiv să presupunem alt motiv, cu toată prietenia dintre guvernul Tisza și firma calvino-jidană. Doar acum nu este lipsă de sprijinitori prin casa magnaților, căci proiectul lui Berzeviczy sunt prospecte, să treacă cu concursul însuși al catolicilor.

— **La îndurarea cerului.** Mesageru Oficial din Rusia promulgă rezoluția luată de sf. Sinod, în temeiul unui ucaz imperial care decide că pentru nevoia cu totul deosebită de a îndrepta rugăciuni către cer în curgerea acestor zile de grele încercări pentru scumpa patrie și pentru ajutorarea armatei rusești, care se închină lui Crist, ca să le dea biruință asupra crudului și vicleanului vrăjmaș, Sinodul ordonă să se citească în toate bisericile, în fie care Duminecă și zile de sărbătoare, după terminarea liturghiei, o rugăciune specială pentru chemarea ajutorului ceresc în favoarea armatei ruse care își jertfește viața pentru credință,

tar și patrie, precum și pentru odihna vecinică a sufletelor celor căzuți în luptă.

— **Necrolog.** Ni-se anunță moartea doamnei Elena Dobrenu nasc. Giurgiuți, în etate de 29 și în al 12-lea an al fericitei sale căsătorii, întâmplată la 24 c. Inmormântarea s'a făcut la 25 c. Odihnească în pace.

— **Kuropatkin lădat de japonezi.** Se scrie din Tokio ziarului Standard că experții militari din Tokio exprimă sincera lor admirație pentru dibăcia cu care generalul Kuropatkin a efectuat retragerea armatei sale dela Liaoyang.

Cu cât se primesc mai multe informații asupra retragerii Rușilor, cu atât se vede mai sigur că această operațiune, în condițiunile în care s'a îndeplinit, cu toate mișcările forțelor japoneze și cu natura terenului, constituite una din cele mai prețioase lecțiuni care s'au putut da în războiul actual.

— **Un colonel german pedepsit după merit.** Colonelul german Gaedke a scris într'un ziar un articol despre omorul regelui Alexandru a Sârbiei, și zicea: că el aproabă fapta ofițerilor ucigași, căci ei au fost siliți de împrejurări să facă feroasa lor faptă, pentru a mântui constituțiunea țării, care era primejduită prin regele mărginit, dus de nas de o femeie îngâmfată și fără tact.

Pentru acest articol colonelul a fost trecut numai decât în pensie și oprit de a mai purta uniforma sa militară ori titlul rangului ce-l avea!

— **Earăși atentat asupra unui guvernator rusesc.** Comitetul diferitelor societăți secrete revoluționare din Rusia așa se vede pus și-au în gând continuarea atentatelor împotriva birocratilor, căci acum ear sosește o veste despre o atare încercare de a repune pe un guvernator rusesc. Atentatul însă n'a reușit, deși ucigasul de două ori a tras foc asupra generalului Neuhard. Atentatul s'a făcut așa, că esind guvernorul Odesei Neuhard la preumblare cu adiutantul țarului, prințul Obolensky, un feciorandru a pasit naintea guvernorului slobozind asupra lui două focuri de revolver, cari însă n'au nimerit, din cauza, că generalul l'a prins de mână pe ucigaș, smulgându-l în sfârșit arma din mână. Atentatorul a fost detinut.

— **Agitațiunea contra Angliei.** În Petersburg mare este amărăciunea în contra Angliei din cauza convențiunei libeto-engeleze. Presa rusească *urgentează* (pretext pentru încheierea războiului ca în chipul acesta să scape de rusine imperiul moscovit?) terminarea războiului, ca Rusia să poată pune capăt (?! când nici pe mica Japonie nu o poate da gata!) expansiunii englezești. În capitala rusească se are în vedere ținerea de adunări pe seama poporului, bine că este luat în considerare și bietul mojit, dar bine înțeles numai atunci, când este vorba de a scoate birocratismul de opăreală, spre a pregăti spiritele (biete spirite) pentru o campanie contra Angliei (!), autoritățile însă se nizuiesc să nimicească aceasta mișcare în Germania.

hajtás szenvedő 256 kor. 76 fillér és több követelésből álló tőke és járulékok iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte minék folytatán az aradi kir. törvényszék és a buttyini kir. járásbíróség területén fekvő és a buttyini 475 számú telekregisztrációban A + I. sor, (1/22—1/23) hr. szám alatt felvett ház és beltelekből álló ingatlan 13537 korona kiküldési árban az 1904 évi október hó 15 napján délelőtt 10 órakor buttyini községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

1. Ha a kiküldési áron felüligéret nem tétetik, — az elárverendő ingatlan a kiküldési áron alól is elfogadhatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becslésének 10%-á vágys 1353 kor. 70 fillért készpénzben, vagy az 1881 november hó 1-én kelt 3333 számú igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadék köpes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881.60 tev. 170 §-a értelmében a bányai pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt át szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedéséről számított 15 nap alatt, — a másodikat ugyan azon naptól számított 30 nap alatt, — a harmadikat pedig ugyan azon naptól számított 45 nap alatt, — minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvénykapcsában az 1881: december 6-án 39425. I. M. szám alatt kelt rendeletében előirt módon a n. buttyini kir. adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bányai pénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróség telekkönyvi hatóságánál, Buttyin, Berza és Borossebes községek előjáráságánál meg tekinthetők.

Borosjenőn, 1904 évi július hó 22-án.

Kir. járásbíróség mint telekkönyvi hatóság

385 Horváth, kir. albiró.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Nr. Telef. 378.

Nr. Telef. 378.

In atențiunea domnilor voluntari!
CZIRÁKY ALAJOS

croitorul regim. 33 de inf. ces. reg.

A R A D, 359

In colțul străzii Comitatului (Tabajdi Károly) și a pieței Andrassy.

Am onoare a recomanda în binevoitoarea atențiune a domnilor voluntari magazinul meu bogat asortat cu uniforme militare de tot armamentul.

Confecționez tot felul de uniforme și ajustări pentru prețuri convenabile, executate în modul cel mai bun.

Este admirabil rezultatul, pe care îl ajunge on. public de dame prin folosirea laptelui de castraveți veritabil englez. După o folosire de câteva zile dispar de pe față alunițele zgrăbunțelor și alte inconveniențe de pe față; netezește fața și sbrăciturile, face pielea fină albă, tineră și fină fără să strice pielea. Mijloc premiat la expoziția din Paris și Viena; acest mijloc scoate și la noi, ca și în Anglia din uz toate cosmeticele. Un flacon 2 cor, săpun de castraveți 1 cor. pudră de castraveți 1 cor. 20. Se poate căpăta în orice farmacie; pe poșta trimite Balassa Cornel, farmacist, Budapesta. Erzsébetfalva; ear în Cașovia (Kassa) Pallaghi Kálmán, Fő-utcaza II. Deposit primul în Arad la farmacistul Földes Kelemen, și la drogueria lui Vojtek și Veisz.

CIOBAN ȘI NADRA
măestru zidar diplomat.

A R A D, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoare a aduce la cunoștința p. t. public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidit și anume: zidiri noi, transformări de zidiri

vechi, construirea de frontispicii cu materie ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construire de planuri, faceri de bunget pentru prețuri foarte ieftine.

999 Cu toată stima:

CIOBAN ȘI NADRA.

Vindecarea deplină
a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă și se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul local, cauza, răspândirea și starea boalei, ori cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeoca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marea de răspuns. După încheerea curei, scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel sene propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boatele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boatele ce se țin de organele seculsele femești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz de la 10 ore în a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 227

Primul
și singurul institut de
specialitate p. spălarea
și curățirea rufelor
306 al lui
Bettelheim K.
ARAD, Aulich Lajos-u. 2.
Nr. Telefonului 184.

Valentiny József iun.
croitor.

ARAD, strada Fabian Nr. 12 la colțul
stradei Deák Ferencz (Casa Bonts).

Confecționează tot felul de

costumuri, pardesiuri și paletouri

pentru bărbați, pentru prețuri culante din materiile indigene și engleze de lână, după croiu modern.

Novitățile pentru sezonul de toamnă a sosit deja și astfel mă aflu în poziția plăcută ca pe lângă prețuri ieftine să correspund celor mai delicate pretensiuni.

Cu stimă: 342

Valentiny József jun.
croitor.

ARAD, Strada Fabian Nr. 12.

Editor-propietar: George Nichin
Redactor responsabil: Ioan Rusu-Știrianu.

4673 szám. 1904 tkvi.

Együttes árverési hirdetés kivanat.

A borosjenői kir. járásbíróség mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” nagyszabedeli takarék és hitelintézet vég végrehajthatónak és a kondoros földművelő munkások szövetkezete úgy Derny Péter valamint a Szarvasi takarék pénztár csatlakozó tartsainak, lando Etelka férj, Suhajda Antalné aradi lakos végrehaj-

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasornice și bijuterii.

382

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recușite de argint, seduli de amanetare cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

ARAD, Strada Bisericii
(Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Se caută un învățăcel.

Nr. Telefonului 438.

381

Biroul de credit și reforme de incasare Seidl és Matiegka

Temesvár-Józsefváros, Küttl-tér 3 szám.
dă informațiuni și deslușiri confidentiale atât în afaceri deosebite cât și despre lucruri grivate de pretutindeni în țeară și străinătate, în modul cel mai conștiincios și discret.

Primește

319

contra honorar moderat afaceri de incasare dela comercianți și industriași, incasarea pretensiunilor dubioase pe cale pacinică ori procesuală, mai departe

mijloeste

afaceri de împrumut și financiare, achitări de datorii, precum și vindrea și cumpărarea de bunuri și ealități.

Escompturi de cambii. Losuri în rate.

Kőszeghy Sándor

tinichier.

Arad, Boros Béni-tér 16.

(Casa Vanicsek)

Primește tot felul de lucru de tinichea, (reparații de apaduct) dela execuția cea mai simplă până la cea mai artistică. Ori-ce reparație se face prompt și grabnic.

— *Lucru remarcabile de specialitate, prețuri culante.* —

385

BRAUN GUSTÁV

măsar.

Arad, Petöfi-utca 11 sz.

Primește tot felul de lucru aparținător branșei sale, executat în modul cel mai constiențios și cinstit.

Rog spriginul prețios al p. on. public, rămân

Cu stimă:

BRAUN GUSTÁV

măstru măsar.

381

LENGYEL GYULA

lăcătar de zidiri.

Arad, Strada Vörösmarty Nr. 3.

Pregătește accesoriu de fer pentru zidiri, grilaje pentru cimitire, mașine de fert în formă de masă și ori-ce fel de lucrare de lăcătar.

382

Cu stimă:

Lengyel Gyula.

Cursul pentru pregătirea mai departe a tinerilor al lui

CZOBOR OTTO, ARAD.

Pregătește pentru examenul de admisiune la obținerea dreptului de voluntariat.

În curs funcționează profesori de forță. De plasarea elevilor din provincie se îngrijește direcțiunea cursului. La recercări servește cu informațiuni

CZOBOR OTTÓ

conducătorul cursului.

— Kossuth-uteza Numărul 41. —

388

KALMÁR JÓZSEF

prăvălie de aparate electrice.

ARAD, Salacz-utca 2.

341

Are în deposit:

bicicle de primul rang

precum și toate părțile constitutive pentru bicicle, gumi și lămpi de acetylen!

În atelierul său

reparează, transformă și mărește bicicle cu roate mobile.

Primește emailarea de bicicle în foc, nichelarea părților constitutive de bicicle, sau ori-ce reparațiuni de felul acesta.

— Condițiuni de plătire favorabile. —

Montează:

telefoane cu încopciare de cerc ori catrală.

Telefoane mici de case, instalări de clopoțele electrice, ori repararea acestora.

— Prețuri culante. —

Are în deposit:

Mașini de cusut SINGER

Mașine cu suveică rotunda sistem Singer ori mașini de cusut pentru odai.

În atelierul său

se primesc tot felul de reparațiuni aparținătoare acestei branșe.

Se primesc reparațiuni de mașine de brodat în rate favorabile lunare.

Nr. Telefonului pentru oraș și comitat 242.

Apa minerala naturala cu efect vindecator.

Apă acră de Boholt

e recreatoare, curată ca cristalul și cu efect vindecător.

Amestecată cu vin ori sirup da o beutura plăcută și recreatoare.

0 sticlă mare (2 litre) 26 fileri

1) sticlă mică (1 litru) 18 fileri.

Se poate comanda și furnisa la locuința dela

Hartmann Samu

magzin de ferarie și coloniale
ARAD, Boros Béni-tér I. Telefon Nr. 373

Comande din provincie se efectuează prompt și echitabil.

Apa minerala naturala cu efect vindecator.

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urma strop, ear sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se da o garanță pe 3 ani (reparație gratuita).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare-ce la întrebuințarea de apă nesiposă ori murdara nu abdic serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuita). Șurube potrivite unitare și țevi de cănepe din launtru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Kákóczy-uteza 27. sz.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai curant.

Primește lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai jun executate și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui *tfj. Ceiler István*, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande.

Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. t. public,

rămân cu stimă:

Pápay Lajos,

măstru-măsar.

Țigle Cărămizi

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabiliment fabricel de țigle și cărămizi dela Micălaca. — Proprietar al firmei

Pollák Sándor

— ARAD, BIUROUL CENTRAL. — 298

ARAD, Hălter Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condițiuni favorabile de plătit, prețuri echitabile.

Tuschák Vilmos,

argintar.

310

ARAD, Batthányi-uteza 23, I em. 8 ajtó.

Primește ori-ce fel de lucru aparținător acestei branșe pentru prețurile cele mai moderate și pe execuțiunea cea mai bună.

Cel mai preferit, mai bun mijloc de colorare a părului e

MELANOGENE

in culoare neagră și brună.

Cu preparatul acesta escelent și nevinovat, pâr barbă, mustăți în cinci minute se pot colora în negru ori brunet. Culoarea e constantă și nu se poate osebi de culoarea naturală, nici cu săpun, nici apă caldă, nu se șterge și nu murdărește.

E nesticacios și modul de folosire foarte simplu.

Prețul 2 cor. 80 fl.

244

Ori-ce pâr carunt își recapătă culoarea naturală prin folosirea preparatului

Hair Regenerator alui Földes

Acesta nu e farbă, ci un preparat care redă frumuseța naturală a părului. Astfel pâr blond devine iar blond, cel brun-brun, cel negru-negru. Prețul 2 cor.

Pentru a face pâr blond.

Preparatul acesta, în câteva minute putem prefăce ori-ce pâr în culoare atât de plăcută, aurie, în culoarea cănepit. ori cenușie, ori în vre-o altă culoare blondă, fără a staca pârul. — Prețul! sticlă mică 1 cor., sticlă mare 2 cor. Rugăm a fi cu atenție la marcă.

G. FÖLDES KELEMEN

FARMACIA ȘI LABORATORIUL CHIMIC, ARAD.

Telefon Nr. 111.

Ocaziune excepțională!

Din cauza zidirei și câștigării de local, vin-dem pentru prețuri originale de fabrică:

Servicii de prânz, de cafea, de ceai și de mocca. Ceasce de cafea, ceai și de mocca în sute de feluri. Farfurii, tot felul de etaloane (blide) și ștelage pentru fructe și aluaturi.

SERVICII DE ȘTICLA fabricate excelente din țeară și din străinătate. ȘTICLE, PAHARE, FĂRFURII DE ȘTICLA dela cele mai simple până la cele mai fine.

SERVICII Pentru LICORURI, VIN, ȘI BERE colorate ori din sticlă de cristal. Obiect de lux și folosire de alpaca și argint de China, execuțiunea cea mai modernă.

Obiecte de lux, vase, figuri etc. din porțelan fin, mallica și fayence. — Vase de nichel, mărfuri de metal, articol pentru arangiarea de culine. —

Tasuri pentru servirea de licor, și altele din lemn, sticlă și metal. Recușite de mâncare din alpaca, ori argintate ori nickelizate, fabricate din țeară.

Lămpi: Pentru saloane, dormitor, refectorii, biurouri, pentru apartamente de billiard și cabinete de lectură: Pentru restaurante, localuri de grădini și buline. Cu luminare electrică, de gaz, acetylen, petrol ori spirit

Ocaziune binevenită dar foarte scurtă pentru cumpărarea de trusouri, și alte lucruri pentru arangiarea de locuințe, ville, verande și locuințe de câmp.

308

Gebhart J. és Fia.

ARAD, Andrásy-tér 16 szám.

Fondat la 1850 Nr. Telefon. de stat și com. 219.

Comande din provincie se execută prompt și la moment. Izvor potrivit pentru revinzători, uiegar, măsari și restaurante.

— Intreprindere de sticlărie. —

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86987.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, fîiturii de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, ausul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftel de mâncare, răceală la mîni și picioare, sișbirea peste tot, reuma, podagră ischiaz, uutul în pat, influența, incompis, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aștătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii și cari prețușe cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oșcios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice e recomandă cu înt-țire.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

De mai multe ori premiat.

Nr. Telefonului 184.

ALOIS PIFFL

Prima fabrică de metale în Timișoara.

TEMESVÁR, Elisabetopole (Erzsébetváros) Str. Hunyady Nr. 14 (Casa proprie).

Specialist în construirea de apaducte

de instalări de băi, de closete engleze sistemul cel mai nou, de canalizare și de închideri ermetice, contra mirosului neplăcut, invenție proprie, scutită de lege, de aparate pentru spălarea de closete, canale pentru conducerea apei și apei de ploaie, precum și de closete „Millentum“ complete.

Planuri și bugete se dau la cerere gratuit și pe spesele proprii.

Mai departe fabricare de

317

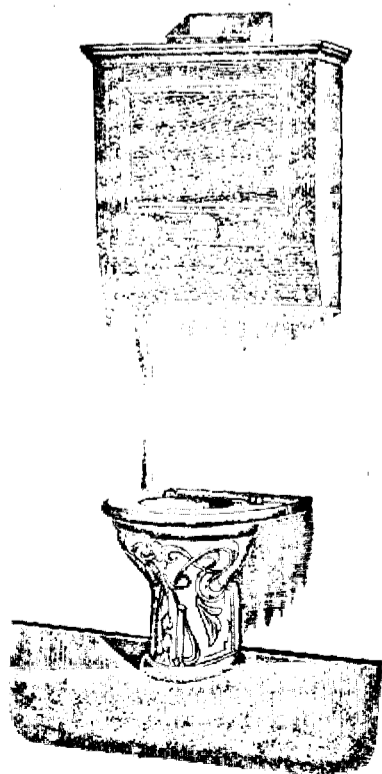
DULAPURI DE GHIATA

de mărfuri de metal, unelte de culină, căzi de băi și de băeți, scaune de băi cu aparat de încălzit sistemul cel mai nou, de ornamente de zinc de tot felul, litere de metal turnate și table de inscripții de metal, precum și sigile și embleme de cupru (aramă), mesing și tinichea etc.

Liste cu prețuri stau la dispoziție gratuit.

Cu deosebită stimă:

ALOIS PIFFL.

Nou magazin de mobile în Arad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința p. o. public, că azi am deschis în Arad **un magazin de mobile** sub firma improtocolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiala magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, a experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulație suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor on. public pe deplin.

Când îmi iau voia a recomanda noua mea întreprindere prețiosului sprigin al on. public, promit că voi nisui să binemerit de încrederea binevoitoare a on. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfă ndigenă de calitate inexceptionabilă.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.
măestru tapesier.

Avisăm pe on. public că sub

Nr. 11 Calea Arhiducelui Iosif

(colțul stradei Karolina)

am deschis sub firma

Reuniunea industrișilor Aradani

pentru fabricarea de mobile

un magazin pentru mobile.

Rugând binevoitorul sprijin al on. public, tot odată rugăm on. public să binevoiască a ne onora cu visita.

Arad, 1 Septembrie 1904.

364

Reuniunea Industrișilor Aradani

pentru fabricarea de mobile.

Prăvălie pentru mănuși și suspensorii a lui

HUBATSCHER T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(În casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vând pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân

303

cu respect: **Hubatschek T.**

4%
4 1/2%

BANI!

4 1/2%

pe realități și bunuri cu 4—4 1/2% amortizațiune la locul I. și II. fără spese anticipative, precum și credit personal exoperează grabnic, culant și sigur

PHILIPP GRÜN WALD,

Agentură de bancă, Incasso,

Biurou de informațiuni

320

TEMESVÁR, Józsefváros, Küttl-tér Nr 5.

Mai departe mijlocesc vinderea și cumpărarea de case, bunuri, cafenele, hoteluri, restaurante, prăvălii de tot felul; am prenotate case pentru vânzare dela 2000—140.000 coroane depuneri favorabile de capitaluri cu 7 1/2—8% venit curat, vindere de pământ etc., arende de pământ dela 100 jugare în sus.

4 1/2%

4%

Nouă ferărie în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

ARAD, piața Boros Béni Nr 6

o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandați din locuri de primul rang.

Primesc comande de turnătorie și obiecte de arangiamente pentru mori, anume ventiluri de moară și petri de moară.

Fer bătrân și metale se cumpără în ori-ce cantitate.

Cărbuni de fag se pot căpăta pentru prețuri estine.

Rugând prețiosul sprijin rămân cu stimă:

324

Szántó Izidor

fabricant de fer și oțel în Ujdézna.

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a m. on public, că pe **Strada Weitzer János Nr. 19,** casa Doamnei ved. Dr. Petkó, am deschis un

atelier de tapiserie și înfrumșetare

corespunzător intru toate recerințelor de azi.

După o experiență de mai mulți ani câștigată prin prăvăliile de acest fel în Arad, precum și în urma legăturilor mele cu cele dintâiu fabrice, am ajuns în poziția plăcută, să satisfac pretensiunilor celor mai înalte ale on. public în această privință.

Primesc arangierea completă de hoteluri, restaurante, după moda cea mai nouă, prompt și pentru prețuri culante; primesc renovări, reparațiuni și obducerea de biliarde etc.

Rugând sprijinul binevoitor al on. public, rămân

Cu deosebit respect:

330

SZILVÁSY ISTVÁN, tapetier

MÁRTONYI VICTOR

tinichier de zidiri și arte, instalator de apaducte.

Se recomandă mult onoratului public pentru pregătirea de ori-ce lucrare de tinichier.

— Prețuri solide. — — Esecutare promptă. —

Distins cu premiu la expoziția milenară.

— Stipendiu de Paris. —

Cu stimă:

334

MARTONYI VICTOR

ARAD. Local: Piața Boros-Béni Nr. 2.

Locuința: Strada Sárossy Nr. 2.

(Casa d-lui Purcariu).